

Dret constitucional

Codi: 100490
Crèdits: 6

2024/2025

Titulació	Tipus	Curs
2500258 Relacions laborals	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Juan Luis Perez Francesch

Correu electrònic: joanlluis.perez.francesch@uab.cat

Equip docent

Laura Cappuccio

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

L'assignatura Dret Constitucional no requereix d'uns coneixements o requisits previs al tractar-se d'una assignatura de primer curs del Grau de Relacions Laborals, però es recomanable repassar coneixements adquirits al Batxillerat o estudis anteriors relacionats amb les matèries històriques, polítiques, jurídiques o d'actualitat associades a l'àmbit de les Ciències Socials.

Objectius

Es tracta d'una assignatura de primer curs, primer semestre, per tant, de formació bàsica.

La seva contextualització esdevé a partir de la Constitució Espanyola de 1978 i la seva consideració com a norma jurídica i norma jurídica suprema del nostre ordenament jurídic. La Constitució pot ser estudiada des de diferents disciplines, tals com la Ciència Política, la Filosofia, la Sociologia i la Història. El Dret Constitucional fa un apropament metodològic jurídic que inclou: la Constitució com a norma de normes, les fonts del Dret, les institucions de l'Estat, els drets i llibertats dels ciutadans i l'estructura de l'Estat.

L'assignatura proporciona els coneixements bàsics relatius a la construcció del sistema democràtic des del punt de vista jurídic. Dins d'aquest marc, es tracta de comprendre de forma crítica l'estructura constitucional del sistema polític i de l'ordenament jurídic entorn a tres conceptes bàsics en aquesta assignatura: qui té el poder (la legitimitat del poble), com s'exerceix el poder (la divisió de poders) i per a què s'exerceix el poder (la defensa i la garantia dels drets dels ciutadans).

Per tant, els objectius de l'assignatura són:

a) Proporcionar coneixements bàsics del Dret Constitucional espanyol.

b) Comprendre la gènesi històrica de la Constitució i la seva contribució a la implantació de la democràcia a Espanya.

c) Contextualitzar la Constitució espanyola en el Dret Comparat, en particular el marc europeu.

d) Assolir coneixements teòrics sobre la legitimitat del poder, divisió dels poders, exercici i garantia dels drets dels ciutadans i estructura territorial de l'Estat.

e) Demostrar els coneixements teòrics a través de treballs escrits i presentacions orals.

Competències

- Comunicar i defensar un projecte oralment.
- Identificar els fonaments de les principals àrees de relació jurídica i d'organització en el camp del treball humà.
- Identificar, analitzar i resoldre els problemes i les situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica, sociològica).
- Organitzar i gestionar la planificació del temps.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i resoldre els problemes i les situacions del sistema constitucional de drets fonamentals (elements configuradors, mecanismes de defensa i garantia).
2. Comunicar i defensar un projecte oralment.
3. Identificar els principis estructurals de l'estat com a estat social i democràtic de dret.
4. Organitzar i gestionar la planificació del temps.
5. Treballar de manera autònoma.
6. Treballar en equip.

Continguts

TEMA 1. L'ESTAT CONSTITUCIONAL

L'Estat: concepte i elements constitutius. La Constitució: concepte i evolució històrica. La Constitució Espanyola de 1978: procediment d'elaboració i característiques generals. Els principis estructurals: L'Estat social democràtic i de Dret.

TEMA 2: LES FONTS DEL DRET (I)

Concepte de font del Dret i estructura de l'Ordenament jurídic. Principis de relació entre normes i principis de relació entre ordenaments. La autonomia dels particulars en la creació de normes.

TEMA 3: LES FONTS DEL DRET (II)

La Constitució com a norma: supremacia i garanties. La llei. Les normes amb rang de llei: el decret-lei i el decret-legislatiu. El reglament. Els Tractats internacionals. El Dret Europeu.

TEMA 4: ELS ÒRGANS CONSTITUCIONALS (I)

Característiques generals del sistema institucional espanyol. La Corona. Les Corts Generals. La presidència i el seu Govern.

TEMA 5: ELS ÒRGANS CONSTITUCIONALS (II)

El Tribunal Constitucional: composició, funcions, procediments i resolucions. El Poder Judicial: funcions i principis constitucionals de l'Administració de Justícia, posició i estatut dels jutges, el Consell General del Poder Judicial. El Ministeri Fiscal.

TEMA 6: L'ESTAT DE LES AUTONOMIES

El model d'Estat autonòmic. Els Estatuts d'Autonomia i la distribució de competències: especial referència a les competències en matèria laboral. Les fonts del dret de les CCAA. El sistema institucional de les CCAA. Les relacions entre Estat-CCAA i entre CCAA: el conflicte de competències.

TEMA 7: ELS DRETS FONAMENTALS

Evolució, caracterització i classificació. Titularitat, destinataris i objecte de protecció. Regulació normativa, exercici i límits. La eficàcia dels drets front els poders públics i els particulars. Els drets i llibertats a l'àmbit laboral.

TEMA 8: LES GARANTIES DELS DRETS FONAMENTALS

El Defensor del Poble i equivalents autonòmics. El recurs d'empara ordinari. El recurs d'empara constitucional. La protecció internacional.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	18,5	0,74	1, 2, 3, 4, 5
Classes pràctiques	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5
Discussió i resolució de pràctiques, comentaris de textos, debats i seminaris	22,5	0,9	1, 2, 3, 4, 5
Tipus: Autònomes			
Estudi. Redacció de treballs. Lectura de textos. Cerca de documentació i bibliografia.	65	2,6	1, 2, 3, 4, 5

El procés d'aprenentatge se centra en el treball de l'estudiant, que aprèn treballant individualment i grupal, sent la missió del professorat ajudar en aquesta tasca tot subministrant-li informació i mostrant-li les tècniques i les fonts on es pot aconseguir.

El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiantat es basa en les següents activitats:

1. Activitats dirigides:

1.1. Classes magistrals: on l'estudiantat adquireix mitjançant la transmissió de coneixements del professorat les bases conceptuals de la matèria i fonamenta el marc jurídic normatiu i jurisprudencial.

1.2. Classes de seminari /pràctiques: com a espai d'aprenentatge on l'estudiant assumeixen un rol preferentment actiu per a, juntament amb el professor /professora, analitzar i interpretar preguntes, qüestions o casos prèviament elaborats a fi de desenvolupar i consolidar el contingut essencial explicat en les classes teòriques.

2. Activitats supervisades: Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en aula, amb la supervisió i suport del professor / professora. Es tracta de la solució d'algun supòsit pràctic en aula, elaboració d'algunes fitxes de sentències i / o normativa o bé de la realització d'esquemes o escrits de redacció desenvolupada d'alguns epígrafs de l'assignatura o de lectures complementàries de monografies o articles doctrinals.

3. Activitats autònomes: es tracta d'activitats en les quals l'estudiant s'organitza el temps i esforç de manera autònoma sigui de manera individual o grupal .

3.1 Estudi de l'assignatura.

3.2 Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula. Es tracta de casos pràctics proposats amb antelació suficient pel professor/a o bé de l'elaboració de recensions de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules.

3.3 Cerca de bibliografia, jurisprudència i materials per a la resolució dels casos pràctics, complementar les qüestions teòriques

3.4. Elaboració de treballs de curs, informes, etc.

La docència de l'assignatura serà presencial.

L'assistència als seminaris / pràctiques, excepte en cas de causa justificada, serà obligatòria per als estudiants.

La metodologia docent i l'avaluació podran experimentar alguna modificació en funció de les circumstàncies i especialment de les restriccions a la presencialitat que estableixin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració de recensions, crítica de llibres, control de lectures, Fitxes de jurisprudència, legislació o de vídeos o pel·lícules. realitzats de forma individual o grupal	5%	7	0,28	1, 2, 3, 4, 5
Participació activa i de qualitat de les intervencions en els debats i discussions diferent de la realitzada als seminaris /pràctiques	5%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6
Prova escrita Examen Final	40%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5
Prova escrita Examen Parcial	20%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5
Realització de pràctiques individuals o en grup: Avaluació continuada	5%	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5

Les competències d'aquestes matèries podran ser avaluades mitjançant: (1) exàmens; (2) l'elaboració de treballs individuals o grupals la presentació dels quals podrà ser oral o per escrit a criteri del professor; (3) resolució de casos pràctics i (4) participació a classe.

El sistema d'avaluació tindrà en compte:

- Les proves escrites (exàmens): es farà un examen final de l'assignatura per comprovar l'adquisició global de les competències, habilitats i coneixements que tindrà un pes del 40% de la nota. Hi haurà un examen parcial amb un pes del 20% de la nota.
- La realització de casos pràctics (informes, ressenyes, escrits jurídics, dictàmens...) individuals o en grup tindran un pes global del 5% de la nota.
- La realització individual o grupal de treballs sobre un tema objecte de l'assignatura o relacionat amb ella i la presentació pública, tindran un pes del 25%.
- L'assistència i la participació a classe. Es tracta de participació activa al llarg de l'assignatura, de qualitat, jurídicament fonamentada, adequada i pertinent als temes tractats, i diferent de la realitzada a les classes pràctiques. Tindrà un pes del 5%.
- Elaboració de recensions, crítica de llibres, fitxes de jurisprudència, dossier de normativa, comentari de vídeos o pel·lícules. Tindrà un pes del 5%

El professor de cada grup a l'inici del curs presentarà el programa de l'assignatura previst en aquesta guia, indicant els temes que es tocaran. Així també presentarà el cronograma d'activitats docents i pràctiques, i concretarà el sistema d'avaluació continuada i fixarà el percentatge assignat a cadascuna de les activitats, així com el sistema de reavaluació de les activitats suspeses. Aquestes indicacions seran exposades al campus virtual /Moodle.

Un alumne que copii o intenti copiar un examen final tindrà un 0 a l'examen. Un alumne que presenti una pràctica en què hi hagi plagi obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la l'alumne suspendrà l'assignatura.

AVALUACIÓ ÚNICA

En el cas d'avaluació única caldrà fer, el dia fixat per l'avaluació, un examen teòric (50% de pes en la nota), un examen pràctic (25% de pes en la nota) i un treball sobre un tema objecte de l'assignatura i la presentació pública (25% de pes en la nota).

Per la recuperació: s'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

L'alumnat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professor/a de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a no avaluable.

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA I MATERIALS

A) Manuals de referència:

* ÁLVAREZ CONDE, Esteban, Curso de Derecho Constitucional, 2 vols, Tecnos, Madrid.

* ARAGÓN REYES, Manuel (ed.), Temas básicos de Derecho Constitucional, Civitas, Madrid.

* APARICIO PÉREZ, Miguel A. (dir.)- BARCELÓ, Mercè., Manual de Derecho Constitucional, Atelier, Barcelona.

* BALAGUER CALLEJÓN, Francisco (y otros) Derecho Constitucional, 2 vols., Tecnos. Madrid.

* FOSSAS, Enric- PÉREZ FRANCESCH, Joan Lluís, Lliçons de Dret Constitucional, Proa, Barcelona.

* MOLAS, Isidre, Derecho Constitucional, Tecnos. Madrid.

* PÉREZ ROYO, Javier, Curso de Derecho Constitucional, Marcial Pons, Madrid.

B) Textos Legals:

* CARRERAS SERRA, F.- GAVARA, J.C. Leyes políticas, Aranzadi, Pamplona.

* ALBERTÍ, E- GONZALEZ, M. Leyes políticas del Estado, Civitas, Madrid.

C) Comentaris a la Constitució

* CASAS BAAMONDE, M.E.- RODRIGUEZ-PIÑERO, M., Comentarios a la Constitución, Wolters Kluwer, 2008

* GARRIDO FALLA, F. (dir.) Comentarios a la Constitución. Civitas, Madrid.

* ALZAGA VILLAAMIL, O. Comentarios a la Constitución Española Edersa, Madrid.

Enllaços web:

<http://www.der.uva.es/constitucional/verdugo/matriz.htm> Materials de Dret Constitucional.

<http://www.iustel.com> Informació normativa, jurisprudencial i doctrinal.

www.westlaw.es. Base de dades westlaw.

Programari

Coneixement de tractament de textos, accés a bases de dades, i navegació per internet

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Català	primer quadrimestre	tarda